

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний авіаційний університет
Освітня програма	6335 Економічна кібернетика
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	051 Економіка

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

30.11.2023 р.

Справа № 2200/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" у складі:

Шаульська Лариса Володимирівна – головуючий,
Бульбенюк Світлана Степанівна,
Величко Олександр Петрович,
Глушчевський В`ячеслав Валентинович,
Заславська Ольга Олександрівна,
Кузьмук Ольга Миколаївна,
Ларіонов Станіслав Олександрович,
Нечітайло Ірина Сергіївна,
Орехова Тетяна Вікторівна,
Прокоф`єва Олеся Олексіївна,

за участі запрошених осіб:

Касьянова Наталія Віталіївна – гарант ОП,
Загірняк Денис Михайлович – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний авіаційний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	6335
Назва ОП	Економічна кібернетика
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Попри те, що метою освітньої програми є, зокрема і підготовка фахівців для авіаційної галузі, серед залучених до формування та перегляду програми стейкхолдерів відсутні представники цього сектору економіки.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального

навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ГЕР погоджується з відповіддю ЗВО на проєкт висновку Галузевої експертної ради за підкритерієм 2.2.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

На сайті ЗВО наведений загальноуніверситетський каталог навчальних дисциплін вільного вибору для всіх рівнів вищої освіти (<http://surl.li/alvea>). Однак ЕГ зазначає, що під час зустрічі зі здобувачами та спілкуванні з НПП ніхто про нього не згадав. А згідно з Рекомендаціями щодо застосування критеріїв оцінювання якості ОП (<http://surl.li/jksf>) недоліками у контексті відповідності Критерію 2 будуть вважатися ситуації, коли здобувачі вищої освіти формально та/або фактично позбавлені можливості обирати дисципліни для включення до свого індивідуального навчального плану (процедура вибору дисциплін не розроблена або є лише удаваною). До того ж деякі аспекти вибору дисциплін (надання переваги при обранні дисципліни вибору більшості і автоматичне зарахування здобувачів, які не зробили вибір) також можуть призводити до обмеження прав та певної дискримінації стосовно здобувачів. При цьому на ОП використовується перелік рекомендованих та альтернативних вибіркових дисциплін (<http://surl.li/motoa>). Але визначення ЗВО формулювання «рекомендовані» та «альтернативні» вибіркові освітні компоненти наперед психологічно програмує здобувача здійснювати вибір саме «рекомендованих» ОК. До того ж малочисельний перелік вибіркових ОК на освітній програмі фактично звужує вибір лише до однієї з двох освітніх компонентів («рекомендована» або «альтернативна»).

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Відповідно до Звіту ЕГ, здобувачі зауважили, що професійна практика в галузі економічної кібернетики проводиться на кафедрі, де студенти працюють над кваліфікаційними роботами, пишуть тези та готують наукові статті. ГЕР погоджується з ЕГ, що основний зміст такої практики відповідає науковому компоненту освітнього процесу, і тому її можна визначити як науково-дослідну. Проте магістерська програма «Економічна кібернетика» є саме освітньо-професійною, а не освітньо-науковою, і тому передусім має забезпечувати актуальну практичну підготовку фахівців для сучасних потреб ринку праці та конкретних роботодавців-стейкхолдерів. ГЕР бере до уваги відповідь ЗВО і не розглядає цей недолік як суттєвий, але вважає актуальною відповідну рекомендацію.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування GER

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На відповідній ОП випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО не було. ЕГ зазначає, що здобувачі ОП недостатньо інформовані про можливості віртуальної академічної мобільності.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Експертна група не змогла оцінити дотримання правил визнання результатів навчання отриманих в неформальній освіті через відсутність таких практик на даній ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (GER)

Рівень В

Обґрунтування GER

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У змісті низки освітніх компонентів, які забезпечують ПРН10 «Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами» (ОКЗ «Моделювання та управління розвитком економічних систем» та ОК 5 «Бізнес-аналітика та консолідація інформації в авіаційній галузі») відсутня інформація, а також рекомендовані джерела про спеціалізоване програмне забезпечення (за профілем підготовки фахівця) та сучасні інформаційні технології на основі GPT-4, Bard, Claude, Perplexity, Bing та інших ШІ-сервісів (засобів штучного інтелекту).

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

ЕГ констатує, що зміст кваліфікаційного іспиту не відповідає його назві і заявленій меті.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Відповідно до 4.6 Порядку перевірки академічних та наукових текстів на плагіат: «На випускових кафедрах формуються Експертні ради в складі не менше 5-ти осіб, що мають науковий ступінь, та 3-ох представників студентства під головуванням завідуючого кафедрою. Експертна рада приймає рішення щодо допуску до захисту студентів, роботи яких мають задовільний чи високий рівень оригінальності тексту і оформлює своє рішення в письмовій формі». Проте виявлення індикатора «рівень оригінальності тексту» не гарантує відсутності академічної недоброчесності, і, зокрема академічного плагіату, у всій роботі. А це означає, що Експертна рада, ухвалюючи рішення про допуск кваліфікаційної роботи до захисту, керується хибними індикаторами (ст. 42 ЗУ «Про освіту» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>). Проте у відповіді ЗВО апелює до Додатку 3 «Зразок рішення Експертної ради» цього ж Порядку, у якому висновок ради жодним чином не передбачає оцінювання рівня оригінальності кваліфікаційної роботи, натомість навпаки повністю ґрунтується на критеріях оцінювання саме академічної доброчесності (ст. 42 ЗУ «Про освіту»). Тому критерії, які встановлені для ухвалення рішення Експертною радою у п. 4.6 та Додатку 3 Порядку перевірки академічних та наукових текстів на плагіат є абсолютно різними. Чим саме визначально керується Експертна рада (п. 4.6 чи Додатком 3) стейкхолдерам не зрозуміло. Наявність таких суперечностей у внутрішніх процедурах НАУ може негативно вплинути на якість та/або об'єктивність підсумкових рішень.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Після набуття чинності Закону України «Про вищу освіту» у вересні 2014 р. поняття «рівень акредитації закладу вищої освіти» у чинному законодавстві не застосовується. Тому вимога ЗВО щодо наявності стажу науково-

педагогічної роботи саме у закладах вищої освіти III-IV рівнів акредитації наразі не є обґрунтованою і актуальною та певним чином дискримінаційною щодо претендентів, які мають стаж роботи у ЗВО після скасування III-IV рівнів акредитації (розділ 5 Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Національному авіаційному університеті, <https://cutt.us/wgV2m>). Не здійснюється оприлюднення додаткових цілеорієнтованих конкурсних вимог до НПП у контексті викладання ними основних освітніх компонентів на ОП та/або тематики (напрямів) наукових досліджень.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Серед матеріально-технічних ресурсів ОП відсутнє ліцензійне спеціалізоване програмне забезпечення, що є важливим для належного досягнення ПРН10 «Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами».

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЕГ акцентує увагу, що у закладі вищої освіти не врегульовані процедури надання різних видів інформації (навчальної, організаційної, інформаційної, консультативної, соціальної) здобувачам вищої освіти під час навчання, у тому числі підтримки осіб з особливими потребами. До того ж в умовах тривалої широкомасштабної збройної агресії РФ проти України (у т.ч. й її цивільного населення), у Відомостях СО та Звіті ЕГ, відсутня інформація про освітню, організаційну, інформаційну та консультативну підтримку здобувачів вищої освіти, наприклад, у контексті поведінки з вибухонебезпечними предметами, домедичної допомоги, основ поведінки зі зброєю, ідеології національного спротиву терористичним діям та військовим злочинам російського керівництва в Україні тощо.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Нормативні зміни щодо якості вищої освіти, які визначені у Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації (п. 8 Постанови КМУ № 897 від 26 серпня 2021 - <https://bit.ly/32rq073>), наразі не імплементовані до внутрішньої системи забезпечення якості.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації

освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Інформація щодо змісту наданих рекомендацій і реакції на них проєктної групи, зокрема за результатами громадського обговорення ОП, наразі є закритою для заінтересованих сторін.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Зважаючи на мету ОП «Економічна кібернетика», залучити до наступного перегляду програми представників авіаційної галузі.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

До початку вибору здобувачами освітніх компонентів ОП на 2024-2025 н.р.: 1) забезпечити інформування здобувачів про можливість обрання освітніх компонентів із загальноуніверситетського каталогу; 2) підвищити рівень гнучкості процедури і організаційного забезпечення обрання навчальних дисциплін професійної підготовки з метою унеможливлення будь-якого впливу на вільний вибір студента та суттєвого обмеження можливостей його вибору. Забезпечити умови для проходження професійної практики здобувачів, саме освітньо-професійної магістерської програми, на базі підприємств, організацій та установ, з метою актуальної практичної підготовки майбутніх професіоналів для сучасних потреб ринку праці та конкретних роботодавців-стейкхолдерів. ГЕР підтримує і рекомендації ЕГ.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Регулярно інформувати здобувачів про можливість перезарахування результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, а також здобуття неформальної освіти, з метою розширення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освітньої програми, зокрема й через доведення інформації про такі процедури у силабусах та/або робочих програмах навчальних дисциплін.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Постійно оновлювати зміст освіти на основі наукових досягнень і актуальних практик у відповідній галузі, зокрема і у сфері сучасних інформаційних технологій. ГЕР підтримує і рекомендації ЕГ.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Протягом 2023-2024 н.р. усунути суперечності у внутрішніх процедурах НАУ щодо критеріїв, якими має керуватися Експертна рада з академічної доброчесності у процесі рекомендації допуску кваліфікаційної роботи до захисту.

Критерій 6. Людські ресурси

До оголошення наступного конкурсу про заміщення вакантних посад НПП усунути дискримінаційну вимогу щодо претендентів, які мають стаж роботи у ЗВО після скасування III-IV рівнів акредитації (06.09.2014). При оголошенні конкурсу на заміщення вакантних посад доцільно поширити практику оприлюднення цілеорієнтованих конкурсних вимог до науково-педагогічних працівників у контексті викладання основних освітніх компонентів та/або тематики (напрямів) наукових досліджень. ГЕР підтримує і рекомендації ЕГ.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Протягом 2023-2024 н.р. врегулювати процедури надання різних видів інформації (навчальної, організаційної, інформаційної, консультативної, соціальної) здобувачам вищої освіти під час навчання, у тому числі для підтримки осіб з особливими потребами. Під час тривалої широкомасштабної збройної агресії РФ проти України (у т.ч. й її цивільного населення), постійно забезпечувати освітню, організаційну, інформаційну та консультативну підтримку здобувачів вищої освіти, наприклад, у контексті поводження з вибухонебезпечними предметами, домедичної допомоги, основ поводження зі зброєю, ідеології національного супротиву терористичним діям та військовим злочинам російського керівництва в Україні тощо (щоб кожен, у разі необхідності, мав можливість зберегти життя та/або чинити опір агресору). З 2024-2025 н.р. забезпечити проведення практичних (лабораторних) занять дисциплін професійної та практичної підготовки з використанням ліцензійного спеціалізованого програмного забезпечення (придбання ЗВО у власність ліцензійних прав, спільне використання ПЗ зі стейкхолдерами, залучення за зовнішнім сумісництвом чи цивільно-правовими договорами до проведення відповідних занять професіоналів-практиків від роботодавців тощо).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

ГЕР підтримує і рекомендації ЕГ.

Критерій 9. Прозорість та публічність

До оголошення набору здобувачів у новому навчальному році підвищити рівень публічності і прозорості інформації щодо освітньої програми шляхом оприлюднення, після завершення громадського обговорення, зауважень та пропозицій стейкхолдерів до проектів ОП, а також зворотної реакції ЗВО на позицію стейкхолдерів (враховано, частково враховано, не враховано тощо).

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ШАУЛЬСЬКА ЛАРИСА ВОЛОДИМИРІВНА